

Amsterdam, 10 december 2015

PERSBERICHT

Cliënten pleiten voor betere herstelgerichte zorg in GGZ

Zeven cliëntenorganisaties roepen zorgverzekeraars en zorgaanbieders op om te investeren in een GGZ waarin herstelgericht werken de standaard is. Dit is de belangrijkste uitkomst van een onderzoek naar de criteria die zorgverzekeraars zouden moeten hanteren bij de inkoop van optimale zorg voor ernstig zieke GGZ-cliënten. Woensdag 9 december werden de onderzoeksresultaten gepresenteerd.

Herstelgerichte zorg laat psychiatrische cliënten eigenaar van hun probleem zijn zodat ze zelf, op hun eigen tempo, aan herstel kunnen werken. Hun behoeften en wensen staan centraal. De herstelgerichte benadering wordt toegepast in de nieuwe behandelstrategie FACT (Flexible Assertive Community Treatment).

Inbreng van cliënten waardevol voor zorginkoop

Zeven regionale teams van ervaringsdeskundige experts deden afgelopen jaar onderzoek naar de ervaringen met FACT van mensen met een ernstige psychiatrische aandoening. Het onderzoek kreeg financiële steun van Stichting Achmea Gezondheidszorg en vond plaats bij 14 GGZ-instellingen in zes provincies. Carmen Verdoold, manager Inkoopstrategie van Zilveren Kruis: "De inbreng van cliënten is voor ons zeer waardevol. Wij zullen de aanbevelingen van de cliëntonderzoekers dan ook zeker ter harte nemen bij onze zorginkoop."

Herstelgerichte zorg scoort hoger dan reguliere zorg

De centrale vraag in het onderzoek was: Hoe ziet optimale FACTzorg eruit volgens cliënten? Het merendeel van de geïnterviewde cliënten is zeer tevreden over de FACTbehandeling. Cliënten die in het verleden een andere vorm van GGZ-zorg kregen, zijn meer tevreden over de hulp van het FACTteam dan over de eerdere behandelingen. De cliëntonderzoekers roepen zorgaanbieders en zorgverzekeraars dan ook op om bij de zorg voor ernstig zieke GGZ-cliënten te kiezen voor een herstelgerichte benadering.

Cliënt moet eigenaar blijven van zijn probleem

Het onderzoek laat zien dat nog niet alle FACTteams het tempo van de cliënt volgen, waarbij ze ondersteunen als dat gewenst is, zonder de regie over te nemen. Een aanbeveling is dan ook: train hulpverleners hierin, met behulp van ervaringsdeskundigen. Zoals een zorgmanager opmerkte: "Het is toch wel heel erg veel regelen vóór de cliënt. We gaan nog niet altijd naast de cliënt staan. Laat die nou eens vertellen wat hij of zij zelf wil, voordat je je mening klaar hebt."

Ervaringsdeskundigen betrekken bij herstel

In een aantal onderzochte FACTteams zit een ervaringsdeskundige, iemand die eigen ervaringen inzet om cliënten te ondersteunen bij hun herstel. Cliënten zijn daar positief over. Het is een 'maatje', een hoopvol voorbeeld waaraan zij zich kunnen optrekken. Volgens een cliënt: "Zij begrijpt dingen veel sneller, omdat ze die vaak zelf ook heeft meegemaakt. Ze ziet veel eerder dan een hulpverlener als het weer bergafwaarts dreigt te gaan." De onderzoekers zijn van mening dat in elk FACTteam een ervaringsdeskundige moet zitten. Wat hen betreft zou de certificeringinstantie de aanwezigheid van een ervaringsdeskundige in het team zwaarder moeten laten wegen bij de certificering.

Noot voor de redactie

Meer informatie bij: Steven Haverkamp, projectleider RET FACT
T|030- 2970303 M|0031 (0)6 54974029

Lees alle aanbevelingen in bijgaand onderzoeksverslag: **FACT-sheet over optimale FACT-zorg volgens cliënten.**

Aanvullende informatie

Het onderzoek is gedaan door **zeven Regionale Expert Teams** in zes provincies.

Dit gebeurde in samenwerking met zeven regionale Zorgbelang-organisaties:

CMO Flevoland,

Cliëntenbelang Amsterdam,

Cliëntenbelang Utrecht,

Zorgbelang Gelderland,

Zorgbelang Noord-Holland,

Zorgbelang Overijssel,

Zorgbelang Zuid-Holland.

Een Regionaal Expert Team (RET) bestaat uit afgevaardigden van verschillende regionale cliëntenraden, cliënten- en familie/verwantenorganisaties. Het RET voert zelf onderzoek uit met als doel vanuit de ervaringen van cliënten te benoemen wat optimale zorg is. Op basis daarvan stelt zij verbeterpunten vast. In overleg met de verzekeraar en zorgaanbieders worden de verbeterpunten naar concrete afspraken vertaald. Cliëntenraden van de betrokken instellingen monitoren vervolgens de voortgang van die verbeteringen binnen hun instelling.

FACT (Flexible Assertive Community Treatment) is een model binnen de Geestelijke Gezondheidszorg (GGZ). FACTteams bieden mensen met een ernstige psychiatrische aandoening en problemen op meerdere levensgebieden langdurige multidisciplinaire en outreachende zorg en behandeling thuis. De teams behandelen, begeleiden en ondersteunen cliënten in hun herstel. Cliënten leren hoe ze het beste met hun aandoening kunnen omgaan en voor zichzelf kunnen zorgen. Met hen werkt het team aan een leven met een zinvolle dagbesteding, werk, sociale betrokkenheid en (meer) meedoen in de samenleving.

Herstelondersteunende zorg faciliteert het individuele herstelproces van de cliënt en wordt al direct bij het begin ingezet. De behoefte, wensen en dromen van de cliënt worden als rode draad in de planning en uitvoering van zorg meegenomen. Dus niet pas tegen het einde nadenken over hoe de cliënt zijn leven weer kan oppakken.

Een hulpverlener die herstelgericht werkt heeft een attitude van hoop en optimisme; is present (aandachtig aanwezig); sluit aan bij het verhaal van de cliënt; herkent en stimuleert de eigen kracht van de cliënt en diens ervaringsdeskundigheid; erkent, benut en stimuleert de ondersteuning van de cliënt door belangrijke anderen; en is gericht op het verlichten van het lijden en het vergroten van de eigen autonomie.